

den klassisk-sproglige Retning. Jeg gjorde selv opmærksom paa i Gaar — der har altsaa den højtærede Minister misforstaaet mig — at ganske vist tillægges der i IV. Klasse den klassisk-sproglige Retning og for Resten ogsaa den nysproglige Retning — i alt Fald har det været Meningen — en elementær Undervisning i Latin. Der gives altsaa mere end de 3 Klasser til at fordøje disse Oldtidssprog samt Fransk i, men jeg anser det dog for at være ganske utilstrækkeligt, og jeg tror i den Henseende at kunne paaberaabe mig ansete Skolemænd. Jeg anser det for aldeles ugørligt i de 3 Aar + det Tillæg af en rent elementær Undervisning, der ikke føres videre, at kunne bibringe Eleverne, naar det da skal være noget værd, Kundskab i disse 2 Oldtidssprog og Fransk, som Meningen har været. I den Henseende mener jeg, at det Tilknytningspunkt, der er søgt ved 15 Aars Alderen, er uheldigt. Naar de ikke ud over de 3 Aar maa have andet end en elementær Undervisning i Latin, vil det være ganske ødelæggende for den Retning. Og paa lignende Maade mener jeg, at denne Tilknytning ved det 15de Aar vil være ødelæggende for Realskolen, d. v. s. for dens øverste Klasse. Det er ikke nok, at der er føjet Muligheden til for en Særklasse, naar der ikke afsluttes med den samme Eksamen som hidtil, det, som man har kaldt den almindelige Forberedelseksamen, og det er ikke uden samme Eksamen, som her tilbydes. For det første er det ikke obligatorisk, at den Eksamen, som Særklassen afslutter, skal være under offentlig Kontrol. Der siges blot, at i Modsætning til den Eksamen, som Lovforslaget foreslaar ved 15 Aars Alderen i næstøverste Klasse, kan Ministeren bestemme, i hvilket Omfang den skal offentlig kontrolleres. Der siges altsaa overhovedet ikke, at den skal offentlig kontrolleres; dernæst kommer, hvad der er væsentligere, nemlig at der gives ikke noget egentligt Eksamensvidnesbyrd, som er det obligatoriske for Prøven i 15 Aars Alderen, men der gives Skolen Adgang til at give Vidnesbyrd. I Livet ville disse Vidnesbyrd akkurat faa den Betydning, som Skolen ved sit eget Værd kan præstere, uden at være støttet af en offentlig kontroleret Eksamen. Nu er der braadne Kar i alle Lande, og der vil ganske vist være mange Realskoler — ja, jeg vil ikke sige mange, det vil jeg ikke haabe, men der kan jo dog tænkes Realskoler, som ville gøre alt muligt for at give saa udmærkede Vidnesbyrd som muligt, og

derved forulempe de gode Realskoler. Det er en Mangel ved denne Særklasse, at den fyldestgør ikke det samme som Realskolerne efter det Maal, de nu en Gang have sat sig efter den hidtilværende Undervisning, og som de med Hæder have naaet. Vil den højtærede Minister ikke indlade sig paa at forhandle, om vi ikke kunde indrette Eksamenen paa anden Maade saaledes, at den bevaredes ved 16 Aars Alderen ganske i samme Skikkelse som nu og med de samme Rettigheder, hvad jeg ikke nærmere skal indlade mig paa, saa er det efter Realskolens, efter Pædagogerens Mening umuligt at have en saadan Eksamen, der afholdes 1 Aar tidligere. Det er derfor, Realskolen siger: Maa vi beholde Eksamenen ved det 16de Aar, og lød os rykke den anden Eksamen, Eksamenen ved 15 Aar, ned til det, vi have nu, nemlig Eksamenen ved 14 Aars Alderen, som da indrettes paa at give en vis Afslutning. Det er derfor, jeg mener, at Ministeren efter min Mening har grebet fejl ved at søge Tilknytning ved 15 Aars Alderen mellem den lærde Skole og de andre Skolearter og søge den over alle den lærde Skoles 3 Retninger. — Hvad er det nu, der har bragt den højtærede Minister til det Resultat at søge denne Tilknytning ved 15 Aars Alderen over alle 3 Linier? Det er efter min Mening det ulyksalige Begreb „Mellemskolen“, som her er kommet ind, og som binder enhver fornuftig Frihed, som Ministeren ellers kunde have til at søge Tilknytning paa Punkter, hvor det vilde være naturligt. Denne Ide om Mellemskolen er atter kommen frem som Resultat af Tanken om en Enhedsskole, af, at man maatte sætte et Maal, inden for hvilket der ikke maatte læses mere end de 2 levende Sprog, ikke 3. Jeg vil henstille til den højtærede Ministers Overvejelse og til eventuel Forhandling med den højtærede Minister — jeg antager, at han har forstaaet, at jeg ogsaa er stemt for, at vi kunne faa det vigtige Fremskridt, som Forslaget i øvrigt tilbyder, ud i Verden — om det ikke vilde være overordentlig simpelt at stille Ministeren frit under disse Forhandlinger ved kun at tale om den lærde Skole med 7 Klasser og søge Tilknytning ved 3die, 4de eller 5te Klasse for en af de flere Retninger, som egne sig dertil, efter det Valg, som Pædagogerne kunne oplyse os om er rigtigt, som Realskolen kræver, og som Pædagogerne ved den lærde Skole kræve for visse Retninger. Kunde man ikke opnaa langt større Frihed ved at opgive Begrebet om Mellemskolen og den Tvang,